

"و هیچ جنبنده ای در زمین نیست و نه هیچ پرنده ای که با بال هایش پرواز می کند، مگر آن که آن ها [نیز] گروه هایی مانند شما هستند."
أنعام/۳۸

در آفرینش بیندیشید و در آفریدگار نیندیشید. حضرت پیامبر خدا درود و سلام خدا بر او و خاندانش باد
هر کس در آفرینش خدا بیندیشد، توانمندی خدا را مشاهده می کند.

مرغ مگس (پرنده ی مگس خوار) : او کوچک ترین پرنده روی زمین است ، طولش پنج سانتیمتر است، به بالا و پایین و به راست و چپ و به جلو و عقب پرواز می کند . حرکت کردن و ایستادن سریعش تعجب را برمی انگیزد (جلب توجه می کند). "طَنان" (بسیار ظنین انداز) نامیده شد، زیرا اوبه خاطر سرعت حرکت بال هایش صداتولید می کند، پس اگر سعی کنی بال هایش را ببینی، نمی توانی . آیا می دانی چرا؟
زیرا او در یک ثانیه تقریباً هشتادبار بال هایش را تکان می دهد.

تمساح : روش عجیبی در تمیز کردن دندان هایش دارد. بعد از این که غذایش را می خورد (بعد از خوردن غذایش)، روی ساحل استراحت می کند، پس نوعی پرنده به نام "زقراق" (مرغ باران) به او نزدیک می شود، سپس تمساح دهانش را باز می کند، و آن پرنده داخل آن می شود و شروع به نوک زدن باقی مانده های غذا از دهانش می کند و بعد از این که کارش به پایان می رسد (تمام می شود)، به سلامت بیرون می آید.

ماهی پرنده : نوعی از ماهی ها (یک نوع ماهی) باتکان دم نیرومندش از آب می پرد و روی سطح آب پرواز می کند، به طوری که باله های بزرگش را که مانند دو بال عمل می کنند، می کشد (دراز می کند). آن (کار) را برای فرار از دشمنانش انجام می دهد. این ماهی چهل و پنج ثانیه پرواز می کند، سپس به سمت آب پایین می آید و وارد آن می شود.

دارکوب : پرنده ایست که با نوکش دست کم ده بار در ثانیه به تنه ی درخت نوک می زند و به دلیل وجود دو عضو در سرش برای دفع ضربه ها، این سرعت به مغز کوچکش آسیب نمی رساند (ترجمه ی مفهومی: این سرعت به مغز کوچکش آسیب نمی رساند، زیرا دو عضو در سرش وجود دارد که ضربه ها را دفع می کند): اولی بافتی بین جمجمه و منقار است و دومی زبان پرنده (است) که داخل جمجمه اش می چرخد.

سنجاب پرنده : دارای پرده ی مخصوصی مانند چتر است که وقتی از درختی به درختی دیگر می پرد ، آن را باز می کند و می تواند در یک پرش بیش از صد و پنجاه قدم (پا) پرواز کند.

مار بیابان : در نیمه ی روز و زمانی که شن ها از شدت گرما پاهای کسی که رویش حرکت می کند را می سوزاند، این مار، دمش را در شن قرار می دهد، سپس مانند عصا می ایستد و هنگامی که (وقتی) پرنده ای روی آن بایستد (ایستاد)، آن را شکار می کند.

ص. ۳۵ : نکات واژه نامه

-أسفل: پایین، پایین تر، پایین ترین ≠ أعلى / هردو اسم تفضیل بروزن أفعل هستند.

-انطلاق: به حرکت درآمدن، حروف اصلی: ط ل ق، ثلاثی مزید (باب انفعال): انطلقَ ينطلقُ انطلقاً انطلاقاً

-تحرُّقُ: می سوزاند، حروف اصلی: ح ر ق ، ثلاثی مزید است: حرقَ يحرقُ

تَحْرَقُ يَتَحَرَّقُ تَحْرَقُ : سوختن، سوخته شدن (لازم است) احترقَ يحترقُ احتراقاً : سوختن، آتش گرفتن (لازم است)

-تَدْرِي: می دانی = تَعْلَمُ ≠ تَجَهَّلُ ، حروف اصلی: د ر ي ، ثلاثی مجرد است: درى يدري مصدر: دراية

دَرَى = عِلْمَ ، يَدْرِى = يَعْلَمُ

-تَصِيدُ: شکار می کند، حروف اصلی: ص ي د، ثلاثی مجرد است. صَادَ يَصِيدُ مصدر: صِيدَ // مجهول: يُصَادُ(شکار می شود)
-تَفَكَّرَ: اندیشید، فکر کرد = فَكَّرَ ، حروف اصلی: ف ك ر، ثلاثی مزید(باب تَفَعَّلَ): تَفَكَّرَ يَتَفَكَّرُ تَفَكَّرَ تَفَكَّرَ
-جُدَّع: تنه، جمع: جُدُوع *تَوَجَّهَ: با جُزء و جمعش(أجزاء) اشتباه نشود.

-جَنَاح: بال، جمع: أَجْنِحَة / **مثنی: جَنَاحانِ و جَنَاحَيْنِ که مانند دیگر مثنی ها وقتی مضاف واقع می گردد، حرف ن از آخر آن حذف می شود. مانند جَنَاحانِ+الطائر=جَنَاحًا الطائر ؛ جَنَاحَيْنِ+الطائر= جَنَاحِي الطائر(دوبال پرنده) ؛ جَنَاحانِ + هُ = جَنَاحاهُ؛ جَنَاحَيْنِ + هُ = جَنَاحِيه(دو بالش)

-حَيَّة: مار، جمع: حَيَّات(جمع سالم است). *تَوَجَّهَ: با حَيّ(زنده) و جمع آن که اَحْيَاء است، اشتباه نشود.
-دِمَاع: مغز

-ذَيْل: دم، جمع: أذْيَال ؛ ذَيْل = ذَنْب، أذْيَال = أذْنَاب

-رِمَال: ماسه ها، شن ها، مفرد: رَمَل

-شِمَال: چپ = يَسَار ≠ يَمِين *تَوَجَّهَ: شَمَال مخالف جَنُوب است.

-طَنَان: بسیار ظنین انداز، اسم مبالغه است. این جا چون به عنوان نام پرنده ذکر شده، به صورت لغوی ترجمه نمی کنیم.
الطائر الطَّنَان: مرغ مگس

-قَفْرَة: پرش، یک پرش. حروف اصلی: ق ف ز . قَفْرَ يَقْفِرُ قَفْرًا به معنی پریدن، پرش کردن

-لَاتَفَكَّرُوا: فکر نکنید، نیندیشید، همان لَاتَتَفَكَّرُوا(فعل نهی) است که به دلیل سهولت تلفظ حرف ت از اول فعل حذف شده.
-ما مِنْ .. إلا .. : هیچ نیست مگر.. ما مِنْ كِتَابٍ .. إلا .. : هیچ کتابی نیست مگر..

-مَإِمنِ مَؤْمِنٍ إلا و هو يَتَوَكَّلُ عَلَى اللَّهِ. هیچ مؤمنی نیست مگر این که به خدا توکل کند. / *تَوَجَّهَ: این ترکیب بسیار مهم است.
-مِظْلَة: چتر، از ظِلّ(به معنی سایه) می آید.

-نَقَر: نوک زد، کلیک کرد، فعل ثلاثی مجرد از حروف اصلی ن ق ر است. نَقَرَ يَنْقُرُ نَقْرًا

-يُحَدِّثُ: پدید می آورد، به وجود می آورد(*حَرَكَة مهم است). حروف اصلی: ح د ث، ثلاثی مزید(باب افعال)

أَحَدَثٌ يُحَدِّثُ أَحَدِثٌ إِحْدَاثٌ(پدید آوردن، به وجود آوردن) حَدَّثَ يُحَدِّثُ(اتفاق افتادن)

-يَسْتَرِيحُ: استراحت می کند. حروف اصلی: ر و ح، ثلاثی مزید(باب استفعال) است. اسْتَرَاخَ يَسْتَرِيحُ اسْتِرَاحَ اسْتِرَاحَة
دلیل تغییرات صیغه های مختلف این افعال، از کتاب های درسی حذف شده و در حیطه ی مطالعات ما نمی باشد.

-يَطِيرُ: پرواز می کند. حروف اصلی: ط ي ر . ثلاثی مجرد است: طَارَ يَطِيرُ مصدر: طَيْرٌ و طَيْرَان

-يَنْتَهِي: به پایان می رسد، تمام می شود. حروف اصلی: ن ه ي . ثلاثی مزید(باب افتعال). انْتَهَى يَنْتَهِي انْتِهَاء

دلیل تغییرات صیغه های مختلف این افعال، از کتاب های درسی حذف شده و در حیطه ی مطالعات ما نمی باشد.

ص. ۳۷ : درك مطلب

مطابق با متن درس در جای خالی کلمه ی مناسبی قرار بده:

۱. سنجاب پرنده وقتی از درختی به درختی دیگر می پرد، باچه چیزی پرواز می کند؟ بغشاء خاص كالمِظْلَة(با پرده ی مخصوصی مانند چتر).

۲. کدام پرنده به تمساح در تمیز کردن دندان هایش کمک می کند؟ الزقراق (مرغ باران).

۳. چرا مرغ مگس به این نام نامیده شد؟ لَانَّهُ يُحْدِثُ طَنِيناً بِسَبَبِ سُرْعَةِ حَرَكَةِ جَنَاحِيهِ.

۴. ماریابان چه زمانی پرنده را شکار می کند؟ تَضَعُ ذَنَبَهَا فِي الرَّمْلِ ثُمَّ تَقْفُ كَالْعَصَا فَإِذَا وَقَفَ طَيْرٌ عَلَيْهَا تَصِيدُهُ.

۵. ماهی پرنده چندثانیه پرواز می کند؟ يَطِيرُ خَمْساً وَ أَرْبَعِينَ ثَانِيَةً.

۶. کوچک ترین پرنده روی زمین چیست؟ الطائر الطنان.

ص. ۴۵ : التمرين الأول

کدام کلمه از کلمه های واژه نامه ی درس با توضیحات زیر هماهنگی دارد؟

۱. وسیله ای برای حفظ کردن انسان در مقابل پرتوهای خورشید یا بارش باران یا برف: المِظَلَّة (چتر)

۲. پرنده ای که تنه های درختان رانوک می زند و لانه ای در آن می سازد: نَقَّازُ الخَشَب (دارکوب)

۳. خاکی کنار ساحل دریا یا در بیابان: الرَّمْل (شن)

۴. حیوانی که روی شکمش راه می رود: حَيَّة (مار)

۵. عضوی که پرنده با آن پرواز می کند: الجناح (بال)

ص. ۳۱ : نکات متن درس

- ما: جمله را منفی کرده (سال بعد می خوانیم)، من دَابَّة: جارومجرور (جمع، دَابَّة: دَوَاب)، في الأرض: جارومجرور، يطير: فعل و صفت برای طائر (مربوط به درس ۵)، بِجَنَاحِي: جارومجرور (در بخش واژه نامه توضیح داده شده)، ه: مضاف إليه، إلا أمم أمثال: مربوط به سال دوازدهم، کم: مضاف إليه

ص. ۳۲:

- تَفَكَّرُوا: فعل امر و فاعل آن ضمیر واو، لا تَفَكَّرُوا: فعل نهی و فاعل آن ضمیر واو (در اصل لا تَتَفَكَّرُوا بوده که به دلیل سهولت تلفظ و اختصار ت اول حذف شده) / حروف اصلی: ف ك ر، ثلاثی مزید (باب تَفَعَّل) تَفَكَّرَ يَتَفَكَّرُ تَفَكَّرَ تَفَكَّرَ

*توجه: از فعل "تَفَكَّرُوا" دوتا داریم! از مفهوم جمله متوجه می شویم که منظور کدام است. به جدول زیر دقت نمایید:

ترجمه	امر	ترجمه	ماضی
شما دونفر فکر کنید	أَنْتُمْ تَفَكَّرُوا	آن دونفر فکر کردند	هَمَا تَفَكَّرُوا
شما مردان فکر کنید	أَنْتُمْ تَفَكَّرُوا	آن مردان فکر کردند	هَمْ تَفَكَّرُوا
شما خانم ها فکر کنید	أَنْتُنَّ تَفَكَّرْنَ	آن خانم ها فکر کردند	هُنَّ تَفَكَّرْنَ

این مشابهت را در باب تفاعل نیز می یابیم.

-سطر ۲: من: ادات شرط، يتفكر: فعل شرط، في خلق: جار ومجرور، الله: مضاف إليه، يُشاهد: جواب شرط، قدرة: مفعول، الله: مضاف إليه

-سطر ۴: هو: مبتدا، أصغر: خبر(ازنوع اسم)، طائر: مضاف إليه، طول: مبتدا، ه: مضاف إليه، خمسة: خبر(ازنوع اسم)

-سطر ۴: يطير: فعل، إلى الأعلى: جار ومجرور، إلى اليمين: جار ومجرور

-سطر ۵: از انطلاق.. جمله ی جدید شروع می شود. انطلاق: مبتدا، ه: مضاف إليه، ه: مضاف إليه، السريعان: صفت، يُثيران: خبر(ازنوع

فعل) وفاعل آن ضمير الف، التَّعَجَّب: مفعول برای يُثيران

-سطر ۶: سَمِيَ: فعل مجهول، طناناً: مفعول دوم، يُحدث: فعل، طنيناً: مفعول، بسبب: جار ومجرور، سرعة: مضاف إليه، حَرَكَة: مضاف

إليه، جَنَاحِي: مضاف إليه و مجرور با ي، ي: مضاف إليه

-سطر ۶ و ۷: إن: ادات شرط، تُحاول: فعل شرط، رؤية: مفعول، لا تَقْدِر: جواب شرط

-سطر ۱۰: لَهُ: جار ومجرور، غريبة: صفت

-سطر ۱۰: بعد أن ..: جمله ی فعلیه

-سطر ۱۲: بقايا: جمع بقیة

ص. ۳۳:

-سطر ۲ و ۳: نوع: مبتدا، يقفز: خبر(ازنوع فعل)، ذيل: مجرور به حرف جر، ه: مضاف إليه، القوي: صفت ذيل، زعانف: مفعول، ه:

مضاف إليه، الكبيرة: صفت زعانف، كجناحين: جار و مجرور با ي

-سطر ۶: طائر: مبتدا، ينقر: خبر(ازنوع فعل)

والسلام
حقيقي